Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 8. Den 15de Januar 1894. 43de Aargang.

Tale af Ældste Charles L. Olsen,

holdt i de Sidste-Dages Helliges Forsamlingslokale, Krystalgade 24, Kjøbenhavn, Søndag den 17de December 1893.

Jeg kan i Sandhed sige, at jeg føler en dyb Ydmyghed lige overfor min himmelske Fader, naar jeg skal staa frem for mine Medmennesker for at tale angaaende Evangeliets Principer, og mit Ønske er, at jeg maa være Gjenstand for Eders Tro og Forbønner til vor himmelske Fader, saa at hans Aand kan vejlede mig til at udtale de Ting, som ere i Overensstemmelse med hans Vilje.

Vi vide, at det Evangelium, som de Sidste-Dages Hellige forkynde, er anderledes end det, der bliver fremstillet af Andre — de saakaldte men selvvalgte Ordets Tjenere. Den væsenlige Forskjel mellem os og andre religiøse Samfund er denne, at vi ere de Eneste, som paastaa at have Fuldmagt fra Himmelens Gud formedelst Aabenbaring til at forvalte hans Evangeliums Anliggender. Vi tro, ja vi vide med Vished, at vi have denne Myndighed, og at vore Handlinger i denne Retning ere anerkjendte af Gud; og ligeledes forstaa vi ved at læse den hellige Skrift, at denne Fuldmagt kun kan erholdes igjennem direkte Aabenbaring fra Gud.

Vi vide Alle, at der er mangfoldige religiøse Samfund eller Sekter, og at deres Prædikanter i Regelen ere Saadanne, som for en vis Betaling prædike det, der passer deres Tilhørere bedst; med andre Ord, for Vindings Skyld tale det, der kildrer i deres Tilhøreres Øren.

Menneskene have gjort Evangeliet til en Handelsvare, som man efter Omstændighederne kan lave om paa; de mene, at det har mindre at sige, om man trækker Lidt fra eller lægger Lidt til den Lære, som vor Frelser Jesus Kristus forkyndte, da han vandrede her paa Jorden.

Forleden gav et af vore Medlemmer mig et lille Skrift i Haanden, hvorpaa der som Overskrift stod: „Hvad Jesus lærte." Det er ikke min Hensigt i Aften gjennemgaaende at drøfte Alt, hvad der i

dette Skrift fremstilles som Noget, Jesus lærte, men jeg vil kun hentyde til een Vranglære, som det indeholder, og jeg haaber, at det vil tjene de Sidste-Dages Hellige og alle sandhedssøgende Mennesker som et Vink, saa at de ikke lade sig bedrage af falske Lærdomme, hvor de end komme fra.

Den Vranglære jeg vil hentyde til, og som er saa almindelig i den saakaldte „kristne" Verden, er den, at Menneskene ere aldeles ude af Stand til selv at gjøre endog det Mindste for deres egen Frelse — Alt skal ske ved Naade, uforskyldt, ufortjent af noget Menneske. Skriftet, jeg har nævnet, siger herom: „Thi først naar man indser, at et Menneskes egen Vilje ikke formaar at frelse ham, først da vil man kunne forstaa at et Menneskes Uvillighed ejheller kan forhindre den almægtige Skaber deri." Videre siges der i dette Skrift: „at ethvert Menneske — enten her eller i det næste Liv — af Kjærlighedens Aand vil blive draget til at forenes med ham (Jesus) — gjennem Gjenfødelsen — og Alle saaledes blive frelste og salige — uden Betingelser." Det bør maaske bemærkes, at i det samme Skrift betegnes Gjenfødelse med „Hjerteforandring."

Nu kommer Spørgsmaalet: Er dette, hvad Jesus lærte? Vidende, at vi have den hellige Skrift, der indeholder Jesu Lærdom, paa vor Side, svare vi uforbeholdent: Nej, tværtimod! Med Hensyn til Maaden, hvorpaa Menneskene kunne opnaa Frelse i Guds Rige, havde Jesu Lære til Grundlag visse Betingelser, som det absolut var nødvendigt for Menneskene at efterkomme, dersom de vilde forvente at erholde de Velsignelser, som følge Adlydelse af Guds Bud og Love.

Da Frelseren udsendte sine Apostle, lærte han dem saaledes: „Hvo, som tror og bliver døbt, skal blive salig; men hvo, som ikke tror, skal blive fordømt." (Mark. 16, 16.) Da Farisæeren Nikodemus kom til Jesus — formodentlig for at høre hans Lære angaaende Frelsningsplanen — sagde Jesus: „Uden Nogen bliver født af Vand og Aand, kan han ikke indkomme i Guds Rige." (Joh. 3, 5.). Han sagde endvidere, at den, som gjør Guds Vilje, skal indgaa i Himmeriges Rige. Dette var, hvad Jesus lærte, og hvem vil bestride, at der her netop fastsættes Betingelser for at blive frelst?

Ved at læse den hellige Skrift finde vi, at Herrens Apostle og Disciple lærte de selvsamme Principer som Mesteren selv, og vi kunne ikke finde noget Bevis for, at der nogensinde er lovet dem Frelse, som ikke selv vilde arbejde eller gjøre Noget for at opnaa den.

Det er almindeligt bekjendt, at Grundvolden, hvorpaa de forskjellige religiøse Partier bygge deres Lære om Frelse, er lavet af saadanne løsrevne Skriftsteder som disse: „Af Naade ere I frelste formedelst Troen," „tro paa den Herre Jesus Kristus, saa skal Du vorde salig" o. s. v.

Vi, de Sidste-Dages Hellige, forstaa ogsaa, at Tro er absolut nødvendig, thi den er det første Princip i Jesu Kristi sande Evangelium, og vi have Alle lært fra Bibelen, at uden Tro er det umuligt at behage Gud. Vi forstaa ogsaa, at det er ved Guds Naade og hans store Miskundhed, at vi ere blevne delagtige i den Forsoning, som Jesus tilvejebragte for vore første Forældres Overtrædelse; og ligeledes forstaa vi, at det er ved vor himmelske Faders Naade og Barmhjertighed, at en Plan er beredt, som vil lede os til Frelse og Ophøjelse, dersom vi følge den; med andre Ord, at Evangeliet er givet Menneskene, saa at de ved at adlyde det,

ville være i Stand til at faa Forladelse for deres egne Synder og saaledes blive salige og frelste.

Men vi paastaa, at Ingen vil blive frelst ved Troen alene, men ved Gjerninger, forenede med Troen. Denne Lære er bibelsk; den er kristelig; og jeg tager mig den Frihed at sige, at den eller de, som lære det Modsatte, ere afvegne fra Kristi Lære, og jeg advarer mine Brodre og Søstre i Særdeleshed saa vel som alle oprigtige Mennesker, der søge efter Sandheden, mod at fæste Tro til saadanne, som tilbyde dem Frelse uden Betingelser eller Vilkaar.

Paulus lærte, at Gud „skal betale hver efter hans Gjerninger." Jakob opfordrede ligeledes sine Medmennesker til at være „Ordets Gjorere og ikke alene dets Horere." Læser Jakobs almindelige Brev, 2det Kapitel. I ville der se, hvor tydeligt han skildrer den Tro, som er gavnlig for En. Han siger udtrykkelig, at „et Menneske retfærdiggjøres ved Gjerninger og ikke ved Troen alene."

Men at Afvigelser fra den rette Tro skulde finde Sted, er tydeligt; dette se vi ved at læse inspirerede Mænds Udtalelser, desangaaende. Hermed hentyder jeg ikke blot til det store Frafald, som der var profeteret skulde komme, men til de mange Vildfarelser, der ere blevne lærte af dem, som for en passende Løn have paataget sig selv det Hværv at sørge for deres Næstes Sjæl.

Det er noget Ejendommeligt deri, at naar Herrens Evangelium har været paa Jorden, har det i Reglen modt stærk Modstand, — det har altid været og er en haard Kamp for dem, som have annammet Evangeliet, thi den Onde forsøger stedse ved utallige Kunstgreb, at lede dem paa Afveje.

Denne Tingenes Tilstand er ingenlunde ny. Erfaringen, som Apostlene i gamle Dage vandt, lignede i mange Henseender meget den, de Sidste-Dages Helliges Missionærer blive bekjendte med. Vi lære saaledes, at endog saa langt tilbage i Tiden, som da Apostlene vandrede paa Jorden, var der Nogle, som forvendte det sande Evangelium og prædikede noget helt Andet. Derfor udbryder Paulus i sit Brev til Galaterne, 1ste Kapitel: „Jeg undrer paa, at I saa snart lade Eder afvende fra den, som kaldte Eder ved Kristi Naade, til et andet Evangelium! Endog der er intet andet, kun er der Nogle, som forvilde Eder og ville forvende Kristi Evangelium. Men dersom endog vi eller en Engel af Himmelen prædiker Eder Evangelium anderledes end vi have prædiket Eder det, han være en Forbandelse... Jeg bevidner Eder, Brødre, at det Evangelium, som er prædiket af mig, er ikke Menneskelære; thi hverken annammede, ej heller lærte jeg det af noget Menneske, men ved Jesu Kristi Aabenbarelse."

Hvad var det for et Evangelium, som Paulus saa vel som de andre Herrens Apostle den Gang prædikede? Hvilke vare Begyndelsesprinciperne i det? Det var Fredens, Enighedens og Kjærlighedens Evangelium — det selvsamme Evangelium, som Jesus lærte. De første Principer i dette Evangelium vare: Tro paa Gud, hans Søn, Jesus Kristus, og paa den Helligaand, Omvendelse fra Synd, Daab i Vand til Syndernes Forladelse og Haandspaalæggelse for den Helligaands Gave. Disse have været og ere de Principer, som faldne Mennesker maa adlyde for at kunne komme tilbage til deres himmelske Fader; thi vi læse i Bibelen, at Gud er uforanderlig og uden Skygge af Omskiftelse; vi lære ogsaa, at han er en retfærdig Gud. Vi kunne derfor

være forvissede om, at han ikke vil forurette selv den mindste af sine Børn, og at han fordrer den samme Lydighed mod sine Bud og Love af den Store og Mægtige som af den Ringe og Uanseelige. Denne Forsikring, at der hos Gud ingen Persons Anseelse er, har ofte givet mig stor Trøst og været mig til Opmuntring, og jeg formoder, at mange af Eder have næret lignende Følelser.

De Sidste-Dages Helliges Missionærer forkynde for deres Medmennesker, at Herren har aabenbaret sig i disse sidste Dage, og at han har gjengivet sit Evangelium med alle dets Gaver, Kræfter og Velsignelser; at han har oprettet sin Kirke paa Jorden og i denne indsat de samme Slags Embedsmænd, som vare i den oprindelige Kristi Kirke. Men det er en vanskelig Opgave at faa Menneskene til at tro dette Budskab. Hvorfor? Fordi de ere hildede i Traditioner og bundne med Mørkhedens Lænker. Vantro og Vankundighed om den sande Frelsningsplan har ruget over Jorden, og Herrens Røst har paa Grund af Menneskenes Ugudelighed været forstummet — deres Misgjerninger have gjort Skilsmisse imellem dem og deres Gud, som Esaias siger.

Den hellige Skrift lærer os, at der kun skulde være „een Herre, een Tro, een Daab," — den Herre, Herre, Himmelens og Jordens Skaber, Troen paa Guddommen og selvfølgelig den Daab, som Frelseren, Mesteren selv, blev døbt med, thi selv sagde han: „Jeg er Vejen og Sandheden og Livet."

Men hvorledes er Tilstanden i Verden i Dag? Der eksisterer utallige religiøse Samfund, hvis Prædikanter alle raabe: Se, her er Kristus! Deres Tro er forskjellig og deres Lære hinanden modstridende, ja endog indbyrdes, og lige saa modstridende Kristi Lære som den, jeg hentydede til i Begyndelsen af mine Bemærkninger, og som gjorde gjældende, at Menneskene kunne blive frelste og salige uden Betingelser.

Apostlen Paulus blev en Gang af Guds Aand ledet til at profetere angaaende Menneskenes Børn: „Den Tid skal vorde, da de ikke skulle fordrage den sunde Lærdom, men efter deres egne Begjæringer tage sig selv Lærere i Hobetal, efter hvad der kildrer deres Øren; og de skulle vende Ørene fra Sandheden, men henvende sig til Fabler." Hvilken sandfærdig Profeti! Hvor bogstavelig er den ikke gaaet i Opfyldelse!

En Hob af selvvalgte eller af Mennesker kaldte Lærere, som ønske at blive ansete og hyldede af Mennesker, ere blevne antagne og ansatte som Hyrder over dem, som vandre i Mørke og sukke under Vankundighedens Aag. For Løn og Betaling lade disse saakaldte „Sjælesørgere" sig leje til at prædike den Guds Ord, hvis Almægtighed og Uforanderlighed de trods deres hykleriske Fromhed selv ikke tro paa, eftersom de nægte, at han er villig til at aabenbare sig for Menneskene nu, som han gjorde i fordums Dage, uagtet Bibelens Lære er, at „den Herre, Herre gjør ikke Noget, uden at han har aabenbaret sin Hemmelighed for sine Tjenere, Profeterne."

I Skriften læse vi Apostlen Petri Formaning til dem, som skulde lede Herrens Hjord. Den lyder saaledes: „Vogter Guds Hjord, som er iblandt Eder, og vaager over den, ikke tvungne, men frivillig, ikke for slet Vindings Skyld, men med Redebonhed; ikke som de, der ville herske over Herrens Arv, men som Mønstre for Hjorden." Men hvorledes er Forholdet blandt disse saakaldte Ordets Tjenere, som savne guddommelig Myndighed, fordi de enten ere selvkaldte

eller have modtaget deres „Kald" (for en vis Gage naturligvis) af Mennesker? Forholdet er netop, som Paulus profeterede, at de prædike det, som kildrer deres Øren, hvis Penge skaffe dem deres Ophold. Dette er helt naturligt; dersom jeg var lejet af Nogen til at udføre en eller anden Gjerning, vilde jeg beflitte mig paa at tilfredsstille dem, som jeg arbejdede for.

Men Spørgsmaalet er, om man, naar Talen er om Religion, har nogen som helst Ret til at gjøre den til en Handelsvare eller en pengeindbringende Forretning. Vi sige: Nej! Thi Frelseren sagde til sine Apostle, de, som vare kaldte af Gud: „I have annammet det for Intet, giver det for Intet." Hvad skal man sige om at prædike netop det, som kildrer Menneskenes Øren, blot for at tilfredsstille dem? Apostlen Paulus besvarer dette Spørgsmaal, naar han siger: „Taler jeg vel nu Mennesker til Vilje, eller Gud? Eller søger jeg at tækkes Mennesker? Dersom jeg endnu tækkedes Mennesker, da var jeg ikke Kristi Tjener." (Gal. 1, 10.)

Følgen af den Fremgangsmaade, som er saa almindelig i Verden med Hensyn til Forkyndelsen af Evangeliet — nemlig at Mænd uden guddommelig Myndighed og „for slet Vindings Skyld" staa frem for at belære deres Medmennesker om hellige Ting — er, at Folk blive mistroiske overfor Religionen. Dette har sin Grund i, at de Kræfter, som findes i Kristi sande Kirke, savnes i de forskjellige af Mennesker lavede religiøse Samfund.

Naar Herrens Tjenere, som repræsentere den af Gud formedelst Aabenbaring oprettede Kirke, i al Ydmyghed komme frem for deres Medmennesker og bære det Vidnesbyrd, som de ved den Helligaands Paavirkning have modtaget, at Guds Evangelium er gjengivet, og at Kristi Kirke atter er oprettet paa Jorden, bliver deres Vidnesbyrd ofte modtaget med Haan og et foragteligt Smil. Hvorfor? Fordi Menneskene foretrække at vende Ørene fra Sandheden og henvende sig til Fabler, thi de kunne ikke „fordrage den sunde Lærdom."

Hvad Evangeliet angaar, gjør dette aldeles Intet til Sagen. Menneskene have faaet Handlefrihed, og de kunne efter eget Valg annamme eller forkaste det frelsende Budskab. Men Herren vil en Gang kræve dem til Regnskab for deres Handlinger.

Jeg har ofte tænkt paa den store Forskjel i Folks Tænkemaade med Hensyn til verdslig Handel og med Hensyn til Religion. Naar Folk skulle kjøbe, sælge eller i det Hele taget udføre Noget, vedrørende deres Forretning og deres timelige Forhold, saa søge de altid efter bedste Evne at bruge deres Fornuft; de undersøge forsigtig, om dette eller hint vil være gavnligt for dem, og de anvende i Reglen deres Klogskab ved alskens Beregninger og Planer samt lytte gjerne til Andres Raad, men ville i Almindelighed helst først selv undersøge forinden de afslutte en Handel eller indgaa paa Forretningsvilkaar.

Man skulde tro, at naar der lægges saa megen Omhu for Dagen i timelige eller verdslige Anliggender, burde den samme Omhu gjøre sig gjældende, hvor det angaar det Aandelige. Men desværre bruge Menneskene altfor sjældent deres sunde Fornuft, naar det vedrører deres udødelige Sjæls Frelse. Mange ere kolde og ligegyldige med Hensyn til Religion; Mange tage uden videre hvad som helst, der tilbydes dem i Form af Religion, for gode Varer, forudsat at det lover dem Frelse paa lette og billige Vilkaar, medens meget Faa i Forhold til Menneskemassen gjøre sig

den Ulejlighed grundigt at undersøge, hvad det er, der fremstilles for dem som Evangeliet.

Vi opfordre vore Medmennesker til nøjagtigt at undersøge vor Lære, og dersom de finde, at den stemmer overens med Jesu og hans Apostles Lære, da at annamme den; i modsat Fald, da at forkaste den. Men hvo, som dømmer, førend han undersøger, er ikke viis.

Alt, hvad der er Ædelt og Godt — enhver Sandhed, ligemeget hvor den findes, hører Jesu Kristi Evangelium til; det indeholder Alt, hvad der er værd at leve og dø for; dets Velsignelser ere tilgjængelige for Alle, baade Levende og Døde, som ville vise Lydighed mod det.

Lader os Alle søge at leve efter bedste Lys og Kundskab, saa at vi kunne gjøre os værdige til de Trofastes Velsignelser. Vore Omstændigheder og timelige Forhold ere forskjellige, men Gud tager Hensyn til alle disse Ting, og hvis vi hver Dag søge at gjøre det Bedste, vi kunne, da vil Alt blive godt med os, og vi ville tilsidst opnaa fuldkommen Frelse i Guds Rige. Maa Gud velsigne ethvert oprigtigt, sandhedssøgende Menneske, er min Bøn i Jesu Navn. Amen!

Verdens Ende.

„Verdens Ende" er et Udtryk som ofte bruges. Det findes i den hellige Skrift, men dets bibelske Betydning forstaaes i Almindelighed ikke. Naar Folk tale om „Verdens Ende," mene de i Almindelighed denne Planets Tilintetgjørelse. Salomo siger: „En Slægt gaar, og en Slægt kommer; men Jorden staar evindelig." I Overensstemmelse med Bibelens Vidnesbyrd skal Jorden gjennemgaa en overordentlig Forandring; den skal „rave som den Drukne," og det skal gaa dens Indbyggere „som med en jaget Raa og som med Faar, hvilke Ingen samler." „Jorden og Alt, hvad der er paa den, skal opbrændes." Ifølge Løfte forvente vi en ny Himmel og en ny Jord, paa hvilken Retfærdighed vil bo. Nyere Aabenbaringer forsikre os, at „uagtet den dør, skal den vorde levendegjort igjen, og fradrage den Kraft, ved hvilken den bliver levendegjort, og de Retfærdige skulle arve den;" den maa nødvendigvis befries fra al Uretfærdighed, saa at den kan blive beredt for den himmelske Herlighed.

Ved „Verdens Ende" menes derfor ikke Jordens, men de verdslige Rigers Tilintetgjørelse, Enden paa Forvirring og Strid og paa Djævelens, denne Verdens Fyrstes Regjering. Han og hans Tilhængere skulle bindes og denne Verdens Riger blive vor Guds og Kristi Rige. Om denne Forandring have alle Kristne ofte, men uvidende bedet med følgende Ord: „Komme Dit Rige; ske Din Vilje som i Himmelen, saa og paa Jorden." Alle hebraiske Seere forudsaa de menneskelige Regjeringers Tilintetgjørelse og Oprettelsen af en guddommelig Regjering; de kaldte det Første „Verdens Ende" og det Andet „Guds Rige," „Fredsregjeringen," „den tusindaarige Regjering," „de Retfærdiges Regjering" o. s. v.

De Vantro kunne haane og latterliggjøre disse Udsagn samt ringeagte Herrens Løfter, men „Enden" kommer lige saa sikkert, som det er udtalt. Teg-

nene paa, at Enden nærmer sig, vises allerede. Forberedelsens Værk for Kristi anden Tilkommelse er begyndt; det kan ikke forhindres i at gaa fremad, hverken Vantro eller Modstand kan standse det. Falske Profeters Spaadomme eller Sandsigeres og Skriftfortolkeres Gisninger have Intet at gjøre med Guds Profetis faste Ord, der ikke taale nogen egen Udlæggelse. Deres fejlagtige Beregninger forandre ikke den Almægtiges Hensigter.

Enden er nær, Satans Magt skal ophøre, Mørkhedens Herredømme skal nedstyrtes og Menneskenes Planer tilintetgjøres, thi Jesus vil regjere paa Jorden. Retfærdighed og Barmhjertighed skal haandhæves og Fordærvelsens Kilder udtørres; Dyden vil paaskjønnes og holdes ubrødelig og Sandheden vil have Magten. Undertrykkelse skal ophøre i Landet, og Æren skal gives til dem, som den tilhører. Den Svage vil ikke blive tilsidesat, og Fattigdom vil ikke findes mere. Den Stærke skal give Herren Æren, som den tilkommer. Jorden skal blive renset fra alle Syndens Virkninger, Forbandelsen borttages, Krig ophøre og Fjendskab udjævnes. Kundskaben skal forøges og Lyset udspredes; Sløret skal borttages, og Alt skal samles til Eet i Kristo, baade det, som er i Himmelen, og det, som er paa Jorden; da skulle alle Taarer aftørres, og Sorg og Smerte skal ikke findes mere, men Jorden skal blive forløst og fuldkommengjort og skal indtage sin Plads iblandt de selvlysende og af Gud forherligede Planeter, hvilke skulle bestaa evindelig. Jesu Forsoning og hans evige Evangelium ere Midlerne, hvorved denne Forandring skal ske. Evangeliet skal prædikes for alle Folk, og de Lydige skulle indsamles for at opbygge Zion samt berede Vejen for den store Konges Ankomst. Evangeliet skal indføre Guds Regjering paa Jorden og berede et Folk til at modtage Kristus, naar han kommer for at overtage sit Rige; kun de, som ere beredte, skulle bestaa, naar han kommer, og de skulle leve og regjere med ham paa denne forløste og fornyede Jord.

Døtre.

Hvis Døtrene i Familjen tidligt fik Forstand paa, hvad deres Mødre ere for dem, da vilde de nok hjælpe dem mere i Huset, end de gjøre, glæde dem og spare dem for mange Bekymringer og meget tungt Arbejde. Men hvor mangen ung Pige er der ikke, som heller vil lade Moderen staa op de kolde Vintermorgener gjøre Ild paa og lave Frokost end umage sig selv dermed. Ak, altid, sent og tidligt sige eller tænke de: „Det kan Moder gjøre," og saa bliver det til, at „Moder" stræber og slider baade Nat og Dag, indtil hun endelig dør. Kommer der Nogen i Besøg, da ere altid Døtrene nette og pænt paaklædte, de have jo saa at sige kun siddet til Stads, Moderen gaar omkring og sysler med Husgjærningen, Madlavningen o. s. v. i sin almindelige Arbejdsdragt. Døtrene tænke maaske, at det ikke gjør saa nøje med hende; hun er jo gammel og har vel i sin Ungdom moret sig; nu maa jo Døtrene faa deres Tid dertil. Den Slags unge Piger ere aldeles forkvaklede; de indse ikke, at en god Moder er, hvad der skaber den sande Hygge i et Hjem. Det er fra hende, Hjemmets bedste Lykke udstrømmer. Dør hun, falder Hjemmet snart sammen. Aldrig burde en Datter glemme dette; derfor burde hun med al sin Flid bidrage til at hjælpe Moderen i Husgjerningen; hun vilde have Gavn og Glæde deraf og Moderen vilde ikke udsættes for før Tiden træt og udslidt at gaa bort fra Hjemmet til Graven.

Den 15de Januar 1894.

Jeg har ikke Tid.

Et Udtryk, som meget almindeligt bruges af Folk i Verden, er, naar der tales om Gudfrygtighed: „Jeg har ikke Tid til at tænke paa saadanne alvorlige Sager endnu; jeg skal begynde dermed, naar mine Omstændigheder forandres, naar jeg faar skaffet det af Vejen, som nu lægger Beslag paa min Tid og Opmærksomhed, og naar jeg har forskaffet mig Livets Fornødenheder og er bleven uafhængig".

Ynglingen, som gaar Livets ukjendte Skjæbne imøde, undskylder sig sædvanlig paa denne Maade, naar han af nogen mere Tænkende bliver opfordret til Forsigtighed: „Jeg er endnu saa ung, og jeg maa deltage i de Fornøjelser, som tilbydes i Verden. De Dage, da jeg ikke saaledes kan fornøje mig komme tidsnok." Han siger endvidere: „Naar jeg har tabt Lysten til Verdens Fornøjelser, da, men først da vil jeg begynde at tjene Gud; nu har jeg ikke Tid dertil. Saaledes vandrer han fremad uden at have noget bestemt Maal for sig og kommer maaske ikke til Eftertanke, førend det er for sent her i Livet. Det Samme er Tilfældet med de fleste unge Kvinder; de have ligeledes saa Meget at udføre, at de ikke give sig Tid til at undersøge Livets virkelige Opgave, men opsætte dette, det vigtigste af alle Spørgsmaal, til de faa mere Tid.

Hvorledes kan Nogen af os være saa ubetænksom at sige: „Jeg har ikke Tid?" Tiden er en af Herrens mange Gaver, som er os givet til vor egen Udvikling og Forædling; vi ere ansvarlige for den Maade, paa hvilken vi anvende den. Det er enhver Mand og Kvindes første Pligt, at søge at lære Hensigten med deres Tilværelse og Skaberens Øjemed med at give os den, samt siden forsøge at leve i Overensstemmelse med Guds aabenbarede Love, som ere os givne til en Rettesnor paa Livets klæbrige Sti.

Den Person, som siger: „Jeg har ikke Tid til at tjene Gud endnu," er en Daare, som paadrager sig en retfærdig Guds Vrede paa Grund af sin Trodsighed og Ringeagt lioverfor de store Velsignelser, som Naadens Herre daglig uddeler til ham.

Tiden gaar sin jævne Gang og venter ikke paa Nogen; den Dag, der er forsvunden, kommer aldrig mere tilbage, og det Aar, som nu nylig svandt hen, vil kun staa i vor Erindring som et af de Forbigangne. Maaske vi ville bebrejde os vor Sendrægtighed, naar vi tænke paa, hvad vi have forsømt, og hvad vi kunde have udført, dersom vi havde været mere flittige og paapasselige og vist mere Lydighed mod dem, der altid ville vort Bedste, og som fra Tid til anden tilskynde os til Varsomhed.

Mange Mennesker ere ved vore Missionærers Vidnesbyrd blevne belærte om Evangeliets Sandheder, og de vide, at disse ere til deres Ophøjelse og evige Vel, hvis de annamme dem; men de opsætte, de vente, de frygte for at paatage sig Jesu Kors og Verdens Haan og Foragt. Saaledes vandre de ind i den næste Verden for at afgive Regnskab for den spildte Tid. Naar vort Liv er

udslukket og Herren kalder os, da nytter det ikke at fremkomme med saadanne Argumenter som disse: „Fader, jeg har ikke Tid til at komme nu, vent endnu en liden Stund paa mig."

Det er ikke behageligt at vide, at Andre nu maa udføre, hvad de selv have forsømt, — dog ikke førend den bestemte Tid for saadant Arbejde er kommen. De Hellige have til forskjellige Tider været tilbøjelige til at tale paa samme Maade og til at handle usømmeligt, som Personer med Kundskab om Evangeliets store og forædlende Principer ikke burde gjøre. Mange af dem have sagt: „Jeg skal begynde at opfylde mine Pligter om kort Tid; nu har jeg saa mange andre Ting at tænke paa" o. s. v. Herren fordrer af sine Børn, at de altid skulle være rede til at udføre det, som de i deres Hjerter lovede i Daabens Bad. Det er voveligt at bede om Henstand, om mere Tid; vi have mange Beviser for denne Paastand. Hvis Israels Børn — da de stode ved det røde Havs Bredder, forfulgte af Pharaos Hær, og Moses, inspireret af Guds Aand befalede dem at gaa over det adskilte Hav — havde svaret ham saaledes: „Giv os Tid til at undersøge, om disse Mure ere bestandige, og om vi tør vove at begive os paa denne Vandring, hvad havde saa Følgen blevet? Men de gjorde ingen Indvendinger, de havde fuld Tro paa Profetens guddommelige Kaldelse, de adløde, og det gik dem godt. Lader os som et Modbillede paa dette betragte Profeten Jonas. Han blev kaldet af Gud til at udføre et Arbejde af Vigtighed, men tvivlede og undveg; Følgen blev, at han fik en velfortjent Straf, stor nok til at ydmyge hans Hjerte og lære ham, at „Lydighed er bedre end Offer."

Herren, vor Fader, ved bedst, hvad der vil tjene os til Gode; han har bestemte Tider og Grænser; naar kun vi som hans lydige Børn forsøge at følge de Kald, til hvilke vi ere kaldte, og aldrig opsætte Tiden, men stedse vandre paa Pligtens Vej, da ere vi formedelst Herrens Løfter til os berettigede til at modtage de Velsignelser, som vi her i Livet behøve for vor Tilværelses Bekvemmelighed. „Derfor, som den Hellig Aand siger: i Dag, naar I høre hans Røst" (Hebr. 3. 7, 15.) „Nu er det den belejlige Tid!"

Lader os aldrig være af dem, som sige: „Vi have ikke Tid til at tjene Gud; vi have ikke Tid til at gaa til vore Forsamlinger, ejheller Tid til at bede eller synge Sange til Herrens Ære;" men lader os forsøge at bruge den dyrebare Tid, som er os given, til vor egen Forædling, Udvikling og Ophøjelse, samt til at virke for vore Medmenneskers Velsignelse.

„Ær Din Fader og Din Moder, paa det Dine Dage kunne forlænges i Landet, som Herren Din Gud giver Dig." I dette Bud er et Løfte givet som Belønning for Lydighed mod Forældre; mange og lykkelige Aar paa Jorden er Lønnen for Lydighed mod Guds Befalinger og Overholdelsen af Retfærdighedens Love. En møjsommelig Fremtid forventer dem, som uden Eftertanke ringeagte Herrens Bud. Menneskenes Livsopgave skulde være at tjene Gud fra deres Barndom samt at undgaa Fristelser og Forførerens listige Snarer, som allevegne ere udsatte for at faa os til at falde.

Maatte vort Levnet være et Monster for Andre, og maatte Verden forbedres ved at vi ere i den, — da have vi derved opfyldt Hensigten med vor Tilværelse.

Ankomst af Missionærer.

Følgende Missionærer fra Zion, ankom til Kjøbenhavn via Rotterdam:

Den 7de Januar, J. F. Petersen og Andrew Eskelsen fra Mantua, Box Elder Co., og James Larsen fra Logan, Cache Co.;

Den 8de Januar, Ezra E. Nielsen og H. B. Nielsen fra Hyrum, Cache Co., Utah.

Vi byde dem alle et hjertelig Velkommen.

Afløsning.

Følgende Brødre løses fra deres Missionsvirksomhed i Skandinavien med Tilladelse til at rejse hjem til Zion:

Ældste Chas. L. Olsen fra at arbejde paa Missionskontoret som Skriver for „Skandinaviens Stjerne."

Ældste P. T. Rundquist fra at præsidere over Skåne Konference.

Ældste Olsen har arbejdet som Skriver for „Skandinaviens Stjerne" i to Aar og to Maaneder, og har i denne Tid gjort sit Bedste for at gjøre „Stjernen" saa interessant og lærerig som mulig; han har altid været beredvillig til at bistaa Missionspræsidenten i Udførelsen af hans Pligter. I Kjøbenhavns Konference har han forskaffet sig mange Venner, og i Egenskab af Sanglærer og Dirigent, for de Sidste-Dages Helliges Sangkor i denne Gren gjort meget, formedelst Sangens Magt at bringe Folk til vore Forsamlinger, hvor de samtidig have faaet høre Evangeliets Sandheder forklarede for dem.

Ældste Rundquist har virket hele Tiden i Skånes Konference; de sidste sex Maaneder som Præsident.

Begge vare flittige og ædle Mænd, som erhvervede sig sine Medbrødres og de Helliges Højagtelse.

Vi ønske dem nu en lykkelig Rejse og en glad Hjemkomst, at de maa finde alle deres Kjære i Live og tilsammen med dem, høste Lønnen for deres Opofrelser i Missionens Tjeneste.

Beskikkelse.

Ældste C. F. B, Lybbert beskikkes til at arbejde i Aalborg Konference;

Ældste J. F. Petersen beskikkes til at arbejde i Kjøbenhavns Konference;

Ældste Andrew Eskelsen beskikkes til at arbejde i Aarhus Konference;

Ældste James Larsen beskikkes til at arbejde i Skåne Konference;

Ældste Ezra E. Nielsen beskikkes til at arbejde i Gøteborg Konference og

Ældste H. B. Nielsen beskikkes til at arbejde i Stockholm Konference.

Alle under de respektive Konferencepræsidenters Bestyrelse.

Ældste John A. Olsen beskikkes til at arbejde paa Missionskontoret som Skriver for „Skandinaviens Stjerne."

Afløsning og Beskikkelse.

Ældste Charles Sorensen løses fra at arbejde i Kjøbenhavns Konference og beskikkes til at præsidere over Skånes Konference.

C. A. Carlquist,
Præsident over den skandinaviske Mission.

Korrespondance.

Liverpool, d. 8de Januar 1894.

Præsident C. A. Carlquist.

Kjære Broder!

Som De ved, forlode vi Kjobenhavn med Dampskibet „Milo" Kl. 11 sidste Torsdag Aften (den 4de ds.) og vi kom til Hull i Gaar Aftes Kl. 6. Efter en 4 Timers Rejse pr. Jernbane ankom vi hertil Kl. 1.30 i Eftermiddag og bleve meget venlig modtagne af Præsident Lund og de andre Brødre.

Rejsen hertil var for vort Vedkommende forbunden med Søsyge, men ved trofast at holde Sengen slap vi ganske godt fra det alligevel.

Vi ere nu hyggeligt inkvarterede paa Stewarts „Nøgterheds" Hotel; i Overmorgen fortsætte vi Rejsen videre med Dampskibet »Majestic« og haabe saaledes at være i New York i Løbet af lidt over en Uges Tid.

Vi mindes med Glæde de Helliges sidste „Farvel", og vi ønske hermed at frembære vor Hilsen til Alle i Skandinavien, som kjende os.

Alle paa Kontoret og De selv hilses endelig fra Præsident Lund og Brødrene her samt fra

Deres Medarbejdere
P. T. Rundquist,
Charles L. Olsen.

Kjøbenhavn, den 8de Jan. 1894.

Præsident C. A. Carlquist.

Kjære Broder!

For længere Tid tilbage har jeg tænkt at skrive Dem nogle Linjer til angaaende Tilstanden i Kjøbenhavns Konference, hvilke mulig kunne være af Interesse ogsaa for „Stjernens" Læsere.

Siden jeg ankom hertil, har jeg virket hele Tiden i denne Konference og har havt sand Glæde og Tilfredshed i mit Arbejde. Udsigterne for Evangeliets Fremgang i denne Del af Herrens Vingaard ere efter Omstændighederne ganske lovende. Jeg har i den senere Tid besøgt hver Gren i Konferencen med Undtagelse af Bornholms Gren, og fra Ældste Peter Hansen, som arbejder der, har jeg de bedste Efterretninger. Vi have afholdt specielle Forsamlinger i Holbæk, Helsingor, Hillerød og Slagelse. Vi have ved disse Lejligheder lejet de største Lokaler, som kunne faas, samt averteret i Aviserne om vore Forsamlinger, og Lokalerne have i ethvert Tilfælde været fyldte til Trængsel.

Ved vort første Møde i Hillerød mødte vi saa megen Modstand, at vi maatte afbryde det, men to Dage derefter holdt vi et andet Møde, hvormed vi havde bedre Held. Den bedste Orden herskede, indtil en Præst forstyrrede os. Han udtalte bebrejdende Beskyldninger mod vore Ledere samt prøvede paa at modbevise vor Lære; tillige advarede han Tilhørerne mod at lytte til vor Prædiken, mod at undersøge eller læse vore Skrifter, men gaa fra os, for at de ikke skulde blive forførte. Han syntes at have stor Indflydelse, thi efter kort Tids Forløb var Lokalet saa at sige tomt. Dog tro vi, at en Del af den

Sæd, som blev udsaaet, vil bære Frugt i sin Tid.

Jeg besøgte Ørnes Gren i den Hensigt at afholde en speciel Forsamling i Nykjøbing, men det var umuligt at faa lejet et Lokale, paa Grund af de mange falske Rygter, som ere udspredte imod os der i Omegnen. I Kjøbenhavns Gren afholde vi fra 3 til 6 Forsamlinger i Ugen, hvoraf de fleste ere godt besøgte, af Fremmede saavel som af de Hellige. Vi have en udmærket god Søndagsskole, hvor Børnene modtage mange Lærdomme henhørende til Evangeliet, hvilke ville være dem til Velsignelse gjennem Livet, hvis de efterleve dem. Vor kvindelige Hjælpeforening er ogsaa i en god og virksom Stilling og gjør meget Godt ved at lindre Nøden blandt de fattigere Søskende. Sangkoret er en kraftig Magnet til at drage Fremmede til vore Forsamlinger, og Medlemmerne af Koret lægge stor Interesse for Dagen, for at opnaa en fuldkomnere Udvikling af deres musikalske Talent. Det lokale Præstedømme er mig til stor Hjælp med at rulle Værket fremad i denne By. Missionærerne, som arbejde i Konferencen, ere uden Undtagelse arbejdsomme og ivrige til at sprede Sandhedens Lys blandt deres Medmennesker. Selv føler jeg mig tilfreds og glad ved at være en Sandhedens Budbærer i dette Land.

Jeg ønsker Dem, alle Herrens Tjenere og alle de Hellige, et velsignet nyt Aar. Maa Herren hjælpe os i at gjøre hans Vilje, er mit inderligste Ønske for os Alle.

Eders Broder og Medarbejder
Adam Petersen.

Jøderne i Østeuropa.

(Fortsat fra Side 112.)

Alexander den Anden havde ivrig søgt at opmuntre Jøderne til at besøge de lærde Skoler og Universiteterne, for saaledes at rive dem løs fra deres særlige Talmudstudier. Det viste sig da, ligesom i Tyskland og Ungarn, at Jødernes Tørst efter Kundskaber vaktes, og at en stærk Tilstrømning til Skolerne begyndte, endog i langt større Forhold, end man skulde vente efter deres Mængde. Forældre underkastede sig de største Savn for at kunne holde deres Sønner til Bogen, og Menighederne satte en Glæde i at understøtte særlig opvakte Børn hertil. Men da den jødefjendske Stemning kom til Magten under den nuværende Kejser, indskrænkedes med eet Slag og uden mindste Varsel Tallet paa de jødiske Skoledrenge til en Tiende- eller Tyvendedel, skjøndt Jøderne i mange Byer udgjøre en Tredjedel af Indbyggerne. Uden Skaansel udvistes Drengene nu af Skolerne, uagtet deres Livsbane derved helt forstyrredes*). Da det samme Bud ramte Studenterne, var der mange, som i Fortvivlelse tilbød at lade sig døbe; men skjønt dette Tilbud ellers ikke vrages — indtil 1866 kunde en jødisk Forbryder endog kjøbe sig Straffrihed derved —, mødte det dog nu Afslag; Bestemmelsen skulde nemlig ikke alene gjælde Jøder efter Tro, men ogsaa efter Byrd. Senere kom Regjeringen dog til en anden Opfattelse og vandt saaledes nogen Tilgang til den kristne Kirke; men om

*) Senere truedes de Drenge, som fik Lov at blive i Skolerne, med Udvisning, hvis de vovede at forsømme Undervisningen af Hensyn til de jødiske Festdage.

disse „Nykristnes" Iver for Troen har man vel nok Grund til at tvivle.

Kan man undres over, naar dette er den Behandling, Jøderne sædvanlig faa, at de da søge ved allehaande Midler at unddrage sig Myndighedernes milde Omsorg og at omgaa deres Forskrifter? Og forbausende er den Kløgt, der udfoldes i saa Henseende. Naar en Jøde saaledes skal gjøre en Forretningsreise og ikke tør vente at faa det dertil fornødne Pas, bruges den Udvej, at et Par af hans Trosfæller i den By, hvor han skal hen, paafore hinanden paa Skrømt en Proces, i hvilken han da indkaldes til at give Forklaring. I saa Tilfælde bliver han nemlig befordret paa Statens Bekostning frem og tilbage, og naar dette er sket, og han saaledes har faaet Lejlighed til at passe sin Forretning, frafaldes Sagens videre Forfølgning. Det skal heller ikke være sjældent, at en jødisk Rekrut unddrager sig Indkaldelsen ved at skjule sig, men derefter lader en Ven angive hans Opholdssted, for at Belønningen herfor kan komme hans fattige Forældre til Gode. Ved velhavende Familier kan dette ikke gaa, thi da afkræves der Forældrene en stor Bøde, naar Sønnen udebliver fra Tjenesten. Særlig bør nævnes den ret almindelige Fremgangsmaade, hvorved en Jøde skaffer sig Sikkerhed for et Laan, han vil yde en Kristen, fordi den tydelig viser, hvor stor Tillid der i Forretningssager næres til de ilde omtalte Jøder. Der anlægges nemlig Sag af Jøden imod den Kristne for en opdigtet Fordring, og med den Kristnes Samtykke faar Jøden Dom for den Sum, som det paatænkte Laan løber op til; da denne Dom altid kan kræves udført, kan han nu med fuld Tryghed give Laanet.

Jøderne ere fortrinsvis prisgivne alle de Omskiftelser, der kunne indtræde i Myndighedernes og særlig i Regjeringens Stemning. Deres Tilstand forandres kjendelig ved hvert Kejserskifte. Under Alexander den Førstes Regjering (1801—26) vistes overfor Jøderne den samme Vaklen mellem Frisind og Tyranni, som ogsaa kom til Syne i mange andre Forhold. Snart ytredes Ønsker om at forbedre deres Stilling i Lighed med, hvad der samtidig skete i andre Lande; til andre Tider næredes Planer om at sammentrænge dem i Byerne, ja endog om at gjøre dem til en Slags Tvangsarbejdere ved nye Fabrikanlæg. Allerede den Gang udtalte en Regjeringskommission (1812), at man hverken kunde gjøre Jøderne ansvarlige for Folkets Drikfældighed eller for dets Fattigdom; thi Drikfældigheden var ligesaa godt tilstede i de Egne, hvor der ingen Jøder var, og Bøndernes Kaar vare netop bedst i det sydvestlige Rusland.

Kejser Nikolaj (1826—55) optraadte imod Jøderne, ligesom imod sine andre Undersaatter, som en stræng og voldsom Hersker, der hensynsløs greb til de haardeste Midler for at sætte sin Vilje igjennem; men flere af de Skridt, han tog, have i Virkeligheden vist sig at være til Gavn for Jøderne, om de end straks modtoges med megen Uvilje. Det var ham, som paalagde Jøderne Værnepligt med Opgivelse af den tidligere Værneskat, og i Begyndelsen foretoges Udskrivningen paa den forfærdelige Maade, at man bortførte Drenge i en ung Alder fra deres Forældre og lod dem opdrage af raa Individer uden mindste Hensyn til deres Fædres Tro. Ogsaa tillodes det Menighederne at frigjøre sig for saakaldte „skadelige" Personer ved at indrullere dem til stadig Krigstjeneste og ligeledes for fremmede Jøder uden Pas, uagtet derved mangen Vilkaarlighed blev mulig. Blandt de

skadelige Personer kunde nemlig ogsaa Saadanne optages, som havde overtraadt de strænge talmudiske Forskrifter og derved forarget deres Trosfæller. Endvidere forbød Kejser Nikolaj Jøderne at bruge deres gamle Dragt, hvad der i Virkeligheden væsenlig fremmede deres Tilnærmelse til den kristne Befolkning, og med stor Voldsomhed udjoges de Alle fra en bred Landstrækning langs Grænsen, under Paaskud af, at de dreve Smugleri, endskjønt det er en Kjendsgjerning, at kun meget faa Jøder bleve grebne i saadan Svig. Men paa den anden Side var det under denne Kejser, at Jøderne fritoges for den dobbelte Beskatning, at de fik Adgang til de offenlige Skoler, og at der grundlagdes Nybygder for jødiske Landbrugere.

Medens Kejser Nikolaj nærmest synes at have haft det Maal for Øje at fremtvinge Ophøret af den ydre Adskillelse imellem Jøder og Russere, samt at fremme Jødernes Overgang til Kristendommen og særlig til den græsk-katholske Kirke, gik hans Søn Alexander den Anden overfor Jøderne ligesom overfor Bønderne frem efter almenmenneskelige Grundsætninger og vilde gradvis forberede deres Ligestilling og Indordning i Samfundet som jævnbyrdige Statsborgere. Han ophævede de tidligere Bestemmelser, der lokkede til Frafald fra den gamle Tro, saa vel som Børneudskrivningen og den voldsomme Indrullering, og han gav Jøderne Adgang til alle højere Skoler, Valgret og Valgbarhed (om end begrænset) til By- og Provindsraad, samt til Nævningeretter; i Polen, hvor deres Stilling allerede var gunstigere fik de Frihed til at bosætte sig overalt og kjøbe Ejendom baade paa Land og i By, og endelig fremmedes delvis Overflytning til det egenlige Rusland, hvorfra de hidtil vare udelukkede, idet der gaves Adgang for visse Klasser. Snart viste sig ogsaa de samme Frugter af denne humane Fremgangsmaade, som før vare komne til Syne i andre Lande. Jødernes tidligere Afsluttethed brødes, i Mængde strømmede de til Skolerne, og Landets Sprog — henholdsvis Polsk eller Russisk — blev ogsaa den yngre Slægts Sprog. Alt tyder paa, at Kejseren vilde have gaaet videre i denne Retning, hvis ikke hans Livsbane saa brat var bleven afsluttet; men efter hans Mord i Marts 1881 kom en helt modsat Aand til Roret, fordi man almindelig troede, at Alexander den Tredje nærede personlig Uvilje mod Jøderne.

Knap to Maaneder vare hengaaede, før de afskyelige Jødeforfølgelser begyndte i det sydlige Rusland, der opfriske Mindet om Middelalderens voldsomste Optrin og tydelig godtgjøre, at Russerne staa flere Aarhundreder tilbage i Kultur for de andre europæiske Folk. Naar man først læser om disse Tildragelser, fristes man uvilkaarlig til at tro Efterretningerne overdrevne; men de stemme desværre kun alt for vel overens, og der er heller ikke fra russisk Side gjort noget egenligt Forsøg paa at nægte deres Sandhed. Hvad der gjør Sagen mest uhyggelig er, at Overfaldene paa Jøderne ere fremgaaede efter Tilskyndelse fra de Klasser i Samfundet, der burde være de mest oplyste, og udførte efter en overlagt Plan, medens Myndighederne som Regel ikke gjorde noget Skridt til at hindre eller standse Voldsgjerningerne. Man kan tydelig spore de Midtpunkter, hvorfra Forfølgelsen udgik ligesom i Straaler, og føre den tilbage til tre russiske Hovedblades Ophidselser. Den udbrød ikke samtidig som et uvilkaarligt Udslag af folkelige Lidenskaber, men fortsattes fra Sted til Sted med Dages eller Ugers Mellemrum,

ligesom man alle Steder saa fremmede Personer blandt Ophavsmændene og Lederne. Man kan paavise mange Tegn paa, at Bønderne, hvis Had til de jødiske Undertrykkere stadig anførtes som Grund til disse Optrin, ikke nærede saadanne Følelser, og at de flere Steder let lode sig tale til Rette, medens det var Kjøbmændene og Embedsmændene, som vare de egenlige Jødefjender. Vistnok øvedes de værste Ugjerninger af Bønderne og Byernes egenlige Pøbel, men først efterat de havde beruset sig i Jødernes Brændevinskjældere; thi da fore de frem som vilde Dyr. Ikke alene voksne Mænd mishandledes eller dræbtes, men ogsaa smaa Børn, og baade unge og gamle Kvinder voldtoges, ja skjændedes til Døde, uden at Politi og Soldater lagde sig imellem. Stundom toge de endog Del i Ugjerningerne, men som oftest nøjedes de med at staa som ledige Tilskuere. Flere Steder henvendte de jødiske Menighedsforstandere sig forud til Guvernørerne og paakaldte deres Beskyttelse, thi Overfaldene bleve temmelig aabent berammede en Stund forinden; men med stor Raahed vægrede Guvernørerne sig ved at lade Soldaterne skride ind for at værge „Jødepakket." Enkelte Steder, saaledes i Odessa, den store Kornhandelsstad ved Sortehavet, satte Jøderne sig til Modværge og forsvarede sig godt imod Røverne, men de bleve bagefter satte under Tiltale for ulovlig Brug af Vaaben, medens Voldsmændene kun undtagelsesvis droges til Ansvar og som oftest slap med meget ringe Straf*). Det er, hvad man i Rusland kalder Retfærdighed.

Efter Alt, hvad der foreligger, synes det utvivlsomt, at Myndighederne med Lethed kunde have stoppet den hele Forfølgelse, naar de kun havde villet; de enkelte Steder, hvor de traadte op derimod, dæmpedes de straks. Betegnende for de russiske Forhold er det, at Bønderne almindelig troede paa det Rygte, som udbredtes om en kejserlig Forordning om at plyndre og fordrive Jøderne, og at Ophavsmændene til Forfølgelsen udbredte trykte Opraab, der udgaves for at være en saadan Forordning og et Sted endog oplæstes af selve Byens Borgmester. Derfor forlangte Bønderne et andet Sted, at en Embedsmand, som modsatte sig Angrebet paa Jøderne, skulde paatage sig Ansvaret for den Ulydighed, de vilde komme til at vise mod Kejserens formentlige Bud, og da han var villig dertil, gik de rolig hjem. I en Landsby fik Jøderne selv ved Snildhed Bønderne paa deres Side, idet de erklærede, at saafremt der var en saadan Forordning, vilde de hellere overlade Bønderne deres Ejendom end udenbys Folk; de overgave derfor Bønderne Nøglerne til deres Huse, og nu bortjoges de fremmede Gjæster, hvorhos Nøglerne senere gaves tilbage, da det et Par Dage efter viste sig at være et falsk Rygte. Det fremgaar ellers heraf, at Forholdet imellem Bønderne og Jøderne er ulige bedre, end Jødernes Fjender ville give det Udseende af*). Til Ære for den russiske Gejstlighed skal det siges, at baade Biskopper og Præster aabent udtalte sig imod disse Skjændigheder. Derimod skammede rige

*) Kun endel Bønder bleve skudte, men de egenlige Ledere gik aldeles fri.

*) Det er værd at lægge Mærke til, hvad M. Goldschmidt fortæller i sin Roman „En Jøde" (som første Gang udkom 1845), hvor han skildrer Jødefejden herhjemme 1819. I den lille fynske By, hvortil Skuepladsen er henlagt (Faaborg eller Middelfart?), var det Rygte bragt i Omløb imellem Indbyggerne, at de af Kongen havde faaet Tilladelse til at plyndre Jøderne. Som man ser, var den selvsamme Forestilling to Menneskealdere senere udbredt i Sydruslands Byer.

Kjøbmænd og Embedsmænd — selv Politiembedsmænd — sig ikke ved at kjøbe af det røvede Gods.

Hvor mange Jøder, der ligefrem mistede Livet, fremgaar ikke klart af Beretningerne, men mange Tusinder mistede næsten Alt, hvad de ejede, thi hvad Voldsmændene ikke kunde eller vilde føre med sig, ødelagde de eller sloge i Stykker. (Fortsættes.)

Dødsfald.

Anne Oline Hansen, f. Brun, født i Kjøbenhavn den 22de Februar 1814, afgik ved Døden den 27de November 1893 efter to Maaneders Sygeleje.

Afdøde annammede Evangeliet den 10de Januar 1852 og emigrerede til Utah i 1868. Hun levede og døde som en oprigtig og gudhengiven Kvinde og var trofast i Evangeliget til sit Sidste.

Magdalene Madsen, f. Jensen, født i Højen Sogn ved Vejle, Jylland, Danmark, den 28de April 1833, afgik ved Døden i Fountain Green, Sanpete County, Utah, den 23de November 1893 efter tre Aars Lidelser af Asthma og Vatersot.

Den Afdøde annammede Evangeliet den 21de Juli 1861, og emigrerede til Utah i 1878. Hun betragtede Døden som en Overgang til det Liv, hvor Sorg, Lidelse og Møje ikke kjendes.

Hans Peter Clemensen, født i Abbetved, Holbæk Amt, Sjælland, Danmark, den 13de December 1823, afgik ved Døden i Newton, Cache County, Utah, den 19de November 1893.

Han blev indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige den 6te December 1853 og emigrerede til Utah i 1874. Han var elsket og agtet af Alle, som kjendte ham, og han døde, savnet af Hustru og Børn, i fuld Tro paa en herlig Opstandelse.

Maren Nielsen, født i Frynde Sogn, Fyen, Danmark, den 30te Maj 1818, afgik ved Døden i Provo den 30te Oktober 1893.

Afdøde annammede Evangeliet 1862, og emigrerede til Zion 1865. Hun efterlader en talrig Familie, var en trofast Sidste-Dages Hellig, og døde i Troen paa en herlig Opstandelse.

Niels Jensen, født i Viborg Amt, Danmark, den 15de Juli 1820, afgik ved Døden i Fountain Gren, Sanpete Co., Utah, den 24de Novbr. 1893, emigrerede i Aaret 1863 og boede i Spanish Fork eet Aar. Han døde trofast i Evangeliet

Indhold.

Kjøbenhavn.

Udgivet og forlagt af C. A. Carlquist, Sankt Pauls Gade 14, 1ste Sal.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).